

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 62. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, п'ятниця, 29-го березня 1946. No. 62. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, March 29, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗВІТ РЕДАКТОРА „СВОБОДИ“ НА ХХІ. КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ ПОЧАТОК ЗАГАЛЬНОЇ ДИСКУСІЇ.

У вівторок 26. березня, тобто другого дня конвенційного нараду у Пітсбургу, на самім кінці урядових звітів, прийшов

Звіт редактора „Свободи“, д-ра Луки Мишуги.

„Чим є преса в житті суспільності“ — говорив у своїх звітах д-р Лука Мишуга, редактор „Свободи“ — „засував це чи не найсильніше Тома Джеферсон, коли заявив, що колиб йому пришлось рішати, чого має громадянство зрестись у своїй державі, — влади чи преси? — то він зріссяб уряду, а був би в такому випадку за те, щоб остала преса. З цього ясно виходить, як важною є преса, а теж і яка велика її відповідальність.“

Політичний напрям „Свободи“, як казав редактор, є завжди контрольований і вирішуваний Конвенціями У. Н. Союзу. А що так є, що напрям „Свободи“ був наділі теж і напрямом більшості американських українців, то й міркою „Свободи“ міряють часто свої й чужі політичне думання цілого американсько-українського загалу. Вже те одно накладає на кожну Конвенцію У. Н. Союзу важкий обов'язок добре перевірити, що „Свобода“ пише, до чого накликає, куди веде. І то не тільки з обов'язку супроти У. Н. Союзу, але й цілого нашого загалу і краю, в якому живемо, а далі й супроти цього народу, з якого ми вийшли і від якого перебрало старе покоління ідеали народоправства, незалежності і свободи. Тому 53 роки „Свобода“ проголосила себе виразно, вітверто й ясно „провідником американських українців“. Дві ювілейні книги У. Н. Союзу дають повно матеріалу, з якого можна пізнати, чи „Свобода“ таким провідником була, чи була, то як з цього випливає. А тепер треба це перевірити ще й за останній період, яке то надавала „Свобода“ нашому життю національно-політичне і культурне обличчя. Тому 53 роки, — говорив редактор, — „Свобода“ написала, що при опертій на власні сили тільки „Правда одна може дати українському народові свободу“.

Правда про Україну.

І в імені тої засади „Свобода“ голосила і голосить правду про Україну й український нарід, українською й англійською мовою. В ім'я тої засади як п'ятнувала вона російсько-царську, австрійську, польську, румунську чи мадярську неволю, так п'ятує нині советську неволю в Україні. І як писала тому 53 роки, що українці „обдерті на багатій і урожайній землі чужим кланяються богам і свій піт і працю мусять складати у чужу стодолу“, таке повторює вона постійно і тепер, бо така є правда. „Днісь видихли тільки високі могили, що свідчать про хоробрість і героїстичність наших предків за святу свободу“, писала „Свобода“ тому 53 роки, а нині повторює те саме з додатком, що по нових мільонах жертв навіть могили не лишилися, та що є ще мільони живих українців, що догибають на скитальщині, чи в тюрмах в Україні, чи на Сибірі, чи на іншому засланні, а рідні їх села та міста, їхні господарства і варстати праці є в руках чужинного, насланого елементу, московського чи азійського. „Та незломна є сила українського духа, а віра українська твердша від гранітних скал віковично зеленого Бескиду“, писала „Свобода“ тому 53 роки і в такому дусі пише теж і нині. „Іти власними силами до правди, а правда заведе до свободи“, писала тоді „Свобода“, поставивши собі такі завдання: „Просвічувати наш нарід, боронити його чисте черед ворожими нападами і вказувати йому дорогу до поступу, до цивілізації й добробуту“.

На тому тлі виказував редакційний звіт працю „Свободи“ і „Юкрейніен Віклі“ в напрямі культурним, моральним, політичним і організаційним. Особливо обговорено ширше „Юкрейніен Віклі“ та його спеціальні завдання. А далі згадано за калюмні, кидані на часопис за те, що є не тільки проти нацизму і фашизму, але в тій самій мірі теж і проти комунізму та уважає уряд в т. зв. Українській Радянській Соціалістичній Республіці „кремлінським“, а не українським. Робітничу справу зрештою так, що „Свобода“ є за поліпшення робітничої долі, але не за класову боротьбу.

Закінчив д-р Мишуга звіт так: „Часопис і демократія мусять іти разом“, пише Нью Йорк Таймс. „Свобода“ і демократія ішли, ідуть і будуть іти разом для добра і щастя американської землі, як і для визволення українського народу в Європі з неволі на волю.“

Дискусія над звітами і привіти.

Засідання в середу 27. березня зачалося відчитанням протоколу з попереднього дня, який передала секретарка Марія Демидчук, а негайно потім розпочалася дискусія над звітами Головних Урядників. (Докінчення на сторінці 3-тій)

Громико покинув Раду Забезпек О. О. Д. після того, як рішено вислухати іранську скаргу

Підкомісія для ствердження чи існує спір між Соведами й Іраном, назначена представником Ради Забезпек Організації Об'єднаних Держав у вівторок, не могла прийти до ніякого вирішення і тому ця справа знову опинилася на нарадах повної Ради Забезпек в середу, 27. березня. Шість годин, з повною впертістю, яка має признаки обструкції, старався советський делегат Андрій Громико недопустити до цього, щоб Рада Забезпек признала непорозуміння між Соведами й Іраном за спір. Колиж одначе 9 голосами проти 2 Рада вирішила, що це є спір і що треба допустити представника Ірану для вияснення справи; Громико зажадав відложення цієї справи до 10. квітня. Колиж на домагання американського делегата, секретаря стейту Джеймса Ф. Бирнса, Рада відмовилася цьому жаданню Росії, тоді Громико поважно заявив (по російськи), що він покидає наради Ради Забезпек аж до 10. квітня. За якої пів години із кватирки советської делегації прийшла вістка, що Громико буде брати участь в нарадах Ради Забезпек в четвер, 28. березня, але лише в справах, які відносяться до поступовання Ради в справі Ірану, а не в справах самої скарги Ірану.

Після того, як Громико покинув сесію наради О.О.Д., Рада Забезпек запросила іранського амбасадора з Вашингтону, Гусейна Алію, котрий ждав готовий у сусідній кімнаті, щоб він подав свою заяву в справі Ірану. Аля заявив, що між Іраном і Соведами нема ніякого тайного договору; що він не відтягне зажалення Ірану, доки Совети не заберуть свого війська з його краю; і що він не годиться на відложення іранської справи до 10. квітня. — Після цього перервано засідання Ради Забезпек до четверга, 28. березня, серед загального напруження.

УНРРА ПРИЙМАЄ РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО СТРОГЕ ОБМЕЖЕННЯ ХАРЧІВ.

Спеціальна комісія УНРРА, яка радить в Атлантик Сіті вже два тижні над прохачуванням світу, зладидя резолюцію, яку описля прийнято на повній засіданні. У ній є домагання, щоб кожна держава, яка вважає за потрібне поспішити з допомогою голодуючим, перевела в себе пайкування харчів. Коли заходить потреба Зібрання Ради УНРРА перенесеться на далішні наради до Вашингтону.

ПРЕДСІДНИКОМ ЮНІ АТОМОБІЛЕВИХ РОБІТНИКІВ ВИБРАНО РУТЕРА.

На конвенції Юні Атомобілевих Робітників, яка відбулася в Атлантик Сіті, вибрано предсідником дотеперішнього містопредсідника цієї юні, Волтера Рутера. Понад 2,000 делегатів, які мали 4,445 голосів, віддали свої голоси за Рутера. Дотеперішній предсідник Р. Дж. Тамес, дістав 4,320 голосів. Заповідають, що Рутер розпочне чистку юні з диктатури комуністів, які загнанилися в юні на провідних місцях.

ПОВІДОМЛЯЄ МАЙНЕРІВ, ШО МАЮТЬ ВИЙТИ НА СТРАЙК У ПОНЕДІЛОК.

Предсідник Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, Джон Л. Луїс, видав з Вашингтону наказ, щоб члени юні, які працюють в копальнях, м'ясного вугілля, вийшли на страйк у понеділок, 1. квітня. Страйком має бути обнятих 400,000 майнерів. Опоістку видав Луїс тому, що не міг дійти до порозуміння із власниками копалень, з якими він веде переговори від місяця. Він вийшов з наради в вівторок, 26. березня, і після того зарядив страйк.

Президент твердить, що Америка є в проводі світу і виграве мир

Президент Труман, наділюючи почесну медалю двома воєнним героям на травнику перед Білим Домом, виголосив коротку промову, в якій заявив, що Америка не відпекається другої нагоди, яка тепер трапляється, щоб обняти провід світу на дорозі до миру і що вона тепер виграве мир, бо це „її призначення перебрати провід у світі“.

АМЕРИКАНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗА ДОПОМОГУ УНРРА ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ.

Представники 20 різнородних Краєвих Американських Організацій вислали зазив до УНРРА, щоб ця організація всіма силами подбала про забезпеку життя скитальців, які в сотках тисяч розкинені в Європі, і щоб ця поміч була подавана безогляду на це, чи уряди країв, з яких походять скитальці, годяться на це, чи ні. Між організаціями, які підписали цей зазив, є в першу чергу краєві жіночі організації, даліше ветеранські, виховні й добродійні. З українських організацій підписав Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, заступлений своїм предсідником д-ром В. Галаном.

УКРАЇНСЬКІ СИРОТИ Й СТУДЕНТКИ ПРИЗДЯТЬ ДО АМЕРИКИ.

Монастир СС. Василіанок на Факс Чейз під Філадельфією дістав повідомлення з Вашингтону, що вже є дозвіл на спровадження сиріт учениць споміж воєнних скитальців в Європі та що українські сироти й учениці прийдуть разом з іншими в червні або в липні б. р. Візи на візд до Америки видаватимуть американські консули в Брюсселі й Антверпен (Бельгія), в Парижі, Бордо й Марсей (Франція), в Штуттарді й Мінхен (Німеччина) й Неаполі (Італія). Досі зголосилося на науку в Дівочій Академії на Факс Чейз понад 50 українських дівчат з Європи, а до сиротничця зголосилося ще більше сиріт. Треба надіятися, що українське громадянство сповнить свій обов'язок супроти них.

ПАЛАТА ІНТЕРЕСУЄТЬСЯ СОВЕТСЬКИМИ ШПИГАМИ.

Комітет палати репрезентантів для слідження Неамериканських Займ, оприлюднив рішення, що висилає до Канади своїх представників, які будуть призибувати матеріали для ствердження, як далеко пішло розгалуження шпигунства з Канади на американську землю. Водночас Дін Ачезон, підсекретар стейту, заявив, що департамент стейту був вперед поінформований про потребу арештування советського офіцера маринарки за його шпигунство.

ВИСЕЛЮЮ МІЩАНЦІВ БІКІНІ АТОЛЬ. — Супроти цього, що в травні мають відбутись на Паціфіку, довкола островів Бікіні Атоль, атомові „маневри“, випроваджують тепер з тих островів тубильців до подальших островів. На образку бачимо тубильців, як переносять своє добро на корабель.

БРИТІЙСЬКА ПАРТІЯ ПРАЦІ ВІДКИДАЄ СПІЛКУ З КОМУНІСТАМИ; НАЗИ ВАС ІХ ПЯТОЮ КОЛЮМНОЮ

Екзекутива Бритійської Партії Праці в Лондоні радила над пропозицією деяких сильних юній, щоб допустити комуністів до злиття і повної співпраці з „Лейбор Парті“. На нарадах екзекутиви не лише не приймили цієї злуки, але ще й видали маніфест з гострим натавруванням затії комуністів. Секретар заграничних справ Ернест Бевин промовляв на зібранню парламентарної Партії Праці і після промови дістав повне признание за заграничну політику цієї партії.

У проголошенім маніфесті Партії Праці натаврувано комуністів такими самими способами, як то вони самі звичайно таврують своїх противників. Отже в маніфесті сказано, що Комуністична Партія це вороги демократії; це перешкода до порозуміння зі Советським Союзом; це звісна невдача в суспільнім і політичнім устрою; це справжня небезпека для миру; і це „поважна загроза як п'ята колумна, що працює із нутра“.

АЛІАНТИ ОСТЕРІГАЮТЬ МАРШАЛА ТІТО.

Аліантський Уряд в Римі оприлюднив гостру остерогу для Югославії, щоб вона не поважилася розпочати нагий наїзд на смугу звану Венеція Джулія на півострові Істрія, у якій міститься портове місто Трієст, котру то смугу займають тепер англійсько-американські війська. Генерал Вільям Д. Морган, командант британсько-американських військ, оповіщуючи цю остерогу, заявив: „Прилюдний лад буде втриманий на засадах справедливості і ми не дозволимо на ніякий крок, який мав би бути признакою вирішення справи перед вирішенням мирової конференції“. Ця оповістка відноситься до йогославії, на котру годився свого часу маршал Тіто з Югославії.

ІРАН ШЕ РАЗ ЗАПЕРЕЧУЄ, НАЧЕБ ІСНУВАВ ДОГОВІР З СОВЕТАМИ.

Іранський уряд в Тегерані поновно видав заяву, що не заключено ніякого договору з Советським Союзом, не зважаючи на це, що прилюдно безупинно поширюють такі вісти. Прем'єр Агмад Г'авам не змінив свого становища від часу свого повороту з Москви. Він сказав, що йому не вдалося досягнути порозуміння з Соведами у головній справі, тобто в справі вимаршу советських військ.

МОСКОВСЬКА ПЯТИЛІТКА ДЛЯ АТОМОВОЇ СИЛИ.

Урядовий орган Советів, щоденник „Ізвестія“ твердить, що Росія готова видати сотки мільонів рублів упродовж найближчих п'яти літ на переведення наукових плянів над розшуками про атомову силу та про силу космічних промінів. Водночас, пише газета, вже перебувають студії з доручення Советської Академії Наук під доглядом її предсідника Бавилова, які мають між ін. на цілі: винайти все, що відноситься до зужиткування атомової енергії; розв'язати тайну космічних промінів; поробити далішні відкриття про аеро-динаміку і будову крил для літаків.

КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД ОБЩОЄ ЗМЕНШЕННЯ ТЯГАРІВ ДЛЯ БОЛГАРІЙ.

Резиґнація теперішнього московського ставлення, прем'єра Георгієва, була лише хвилевою. Він назад створив свій кабінет і зовсім не рахується з обіцянкою, даною Америці й Англії, що в Болгарії треба створити коаліційний кабінет. Щоби приборкати опозицію, прем'єр Георгієв, заповідає, що він хоче обєднати болгарські сили на те, щоб виторгувати для Болгарії більш користі вчасі мирової конференції. Так само пробує Георгієв не допустити до плачення воєнного відшкодування для Греції й Югославії, щоб не накладати завеликих тягарів на населення. Все те робиться на те, щоби населення погодилося з комуністичним режимом. Одначе зате між самими комуністами слідно тепер якусь незгоду, бо між ними є багато кандидатів на міністрів.

В ІТАЛІЇ ПЕРЕМАГАЮТЬ ЛІВІ ПАРТІЇ ПРИ ВИБОРАХ.

При виборах до громадських рад, які відбулися минулої неділі в Італії, сильно зазначилася перевага скомбінованих лівих партій. На підставі дотеперішніх обрахунків ліві партії здобули 3,928 місць у міських радах, а праві 3,801 місць. Щодо числа міст, то праві партії здобули 218 а ліві 251 місценостей. Однак найсильнішою числом є партія християнських демократів, яка при виборах добула 3,006, отже найбільше із усіх поодиноких партій. Ця партія має силу по селах, а соціалісти й комуністи по містах.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1892

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1919.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Зарубиці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

**НЕЗАЛЕЖНА ІНДІЯ, І
НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА**

Як у світі якась країна, що має 390 мільйонів мешканців, має стати незалежною, то це саме є вже таке незвичайне, що стає відразу світовою новиною. Воно стане ще важливішим, коли зважимо, що тут мова про країну, яка була і далі є головною основою багатства і сили Англії, досі рішального чинника у світовій політиці. А це знов значить, що втратити Англії таку країну є те саме, що підкопати глибоко свою силу і значіння.

Ось тому країною, як знаємо, є Індія, яку так часто порівнювано до України, хоч не завжди правильно. Та тепер прийшов дійсно такий момент, що аж проситись, щоб порівняти це, що заповідається для Індії, з тим, що здобула Україна в напрямі своєї незалежності, та що її далі жде.

Усі розумні люди і народи розуміють, що тепер настали часи, коли старі форми відношення між народами і державами пропадають, а повстають нові. Одні з них нових є в культурному розумінні дійсно нові. Вони означають поступ і змагання до правдивого замирення між народами. Такою формою є та пропозиція, що вийшла тепер збоку британського уряду в справі незалежності Індії. Та є вона чимсь цілком протилежною до цього, що зробила і робить Росія з Україною.

В британській пропозиції дається дійсна нагода самим народам Індії вирішити свою долю. А це вже природне, що Англія бажала собі далі бути в зв'язку з Індією, чи там хотіла, щоб Індія стала домінією в Британській Камонвелті. Це природне і зрозуміле. Однак головне тут те, що Англія дає волю населенню Індії на це згодитись, або ні, себто цілковито відділиться і стати цілком незалежною. Теж ясне, що якщо Англія хоче щоб Індія була надалі з нею, то вона мусить повести себе так, щоб мешканці Індії наглядно бачили, що їм є інтерес бути в складі Британського Камонвелту. Бо як його не буде, то цілком певно вони не захочуть бути. з Англією. Це все лишила Англія самій Індії вирішувати. Вона тепер поступила так, що кожний мусить признати, що це є розумно й справедливо. Так і кажуть про її останній крок супроти Індії, не входячи в давню її політику.

А тепер погляньмо на відношення Росії до багатьох країн, якої вона, як каже, так потребує, як Англія Індії. Кремль теж формально признав Українське право відірватися, себто стати цілком незалежною. Та це визнання було й є такою облудою, якої ще світ не видав. Це така брехня і таке саме ошукство, як це твердження червоної Москви, що Україна добровільно злучилася з Росією, чи те, що Західна Україна „возєдналася” з Сталіном і Кремлем, які у ній тепер панують. Англія поступила тепер супроти Індії згідно з духом часу і тих принципів, що є в Атлантичській Хартерії. Та Совети поступили і поступають з Україною та з іншими загарбаними ними країнами проти засад, які самі проголошують, створюючи з тих країн колонії найгіршого типу, які вже всюди в світі перестали існувати. Не буде їх уже в Індії, Індонезії, чи деінде в Азії чи Африці, але зате будуть на українських землях, чи в інших під Советами.

„Советський хліб для Франції”

„Деякий час тому французький уряд звернувся був до советського уряду з проханням продати Франції 5 мільйонів квінталів зерна. Нещодавно з Москви на прохання французів дано задовольняючу відповідь. Советський уряд, не дивлячись на розруйнованість у краю, знайшов можливим віддати в розпорядження Франції 4 мільйони квінталів пшениці та 1 мільйон квінталів ячменю. Французькі пароплави повинні прибути по зерно в порті Одеси, Миколаєва й Новоросійського”.

Ось так коротко подають це „сенсаційне” повідомлення російські газети в Парижі, згадуючи, що французька преса з великим задоволенням відзначає шляхетний жест советської країни. Мовляв советське зерно допоможе Франції дотримати до нового врожаю.

Допомога одною країною другій, до того ж потерпілій у цій страшній другій світовій війні, це не лише шляхетний жест, однієї другій країні, це — людяний вчинок, подиктований співчуттям людям, що терплять голод. І допомога Франції, яка й за добрих старих часів, часто годувалася таки українським хлібом (хоч продаваням, як не Росією, так Советами) є надто потрібна й заслуговує на подяку допомагаючим.

Але... Але милій Боже! Чий же то хліб буде вантажено в портах Одеси, Миколаєва, навіть Новоросійська, що є портом хліборобної Кубані? Ми не можемо шкодувати подати руку поміччій Франції, що стоїть, якщо не на грані голоду, то й так їсть надголод. Не можемо шкодувати, бо людяність кличе — допомогти.

І колиб ця допомога „советського уряду” була давана з ресурсів тих, що були до війни, як і давано раніше, ми тільки з усмішкою задоволення могли б сказати: „Імте, французі, і не забувайте й за нас. Знайте, що цей хліб виріс в Україні!”. В тій Україні, якій ви не допомогли стати на власні ноги!... Але на превеликий жаль все є інакше.

Німечки й советські полчища, що, як жажали морські бурині шаліли понад два роки на теренах України, не лише попалили міста й села, помордували людей, вони поточили й родючі степи українські поривши шанцями й набоками. Земля зазнавши страшної задири, забурилася, бої її не дано було належного й своєчасного догляду, та й давати той догляд нікому й нічим було.

Не набагато змінилось становище й тепер, по війні. Брак не лише живого й мертвого реманенту, але й браку достатку добрих і природних і штучних, нарешті браку людей,

бож сила сильна хліборобів-колоністів не вернули з передових бастионів, є тою причиною, що врожай не піднятий советам протягом п'яти, а то й більше років, за середній довоєнний.

Більш того, карткова система в советів не скасована. Хліб і інші продукти ділять воєнними пайками. Ціни на крам першої потреби і на харчі, як повідомляють у світовій пресі, ростуть як тісто на дріжджах і такі високі, що піддоного не докупити середньому робітникові, тому саме, що хоч невеличкі та більше одержують.

А що ж основна маса так би мовити нижчих робітників має робити. З чого має жити? З чого і як має жити сердечне селянство, яке за свою працю одержить по... 100 грам зерна на трудові і... жадної копійки грошей?

Якщо в Лондоні, як повідомляє преса, повно хвостів перед харчовими крамницями, а Англія ще й не знала тих спустошень що Україна, то в містах України хвости не тільки під харчовими, але й під усіма ж крамницями.

Якщо харчів у ресторанах Лондону не можна дістати, бо

Микола Чубатий.

Сприводу польської телеграми до Чорчила

Здається, що відносини польсько-українські дійшли вже до такої стадії, що немає потреби українській журналістиці ними багато займатися, прямо з тої простої причини, що польсько-українську війну трізно розв'язала сама Росія, приволячи обидва розсварені народи під високу руку червоного царя в Кремлі.

Нині немає вільної України, хоч по всіх міжнародних з'ядах Д. Мануїльський, тренований агент Комінтерну, виступає як делегат України та домагається, самостійності для в'являців в імені того народу, що сам самостійності не має.

Немає теж нині вільної Польщі, хоч над Польщею повіває ще біло-червоний прапор з білим вітрлом, коли сини польського народу на рідній землі живуть під червоним терором, а червоний президент Польщі Берут в кожній важливішій справі мусить радитися Кремлю, так само як і Мануїльський. Оба народи український та польський стіпнені у своїй зайлій боротьбі попали в неволю третього — Росії. Це вже повинно бути таким сильним потрясінням, що воно повинно навіть дуже заскорузлених побудити до думання та до ревізії дотеперішніх своїх перестарілих поглядів на відносини до свого сусіда, з я-

ким тепер в'яже його один філіпінський інтерес — повалити червону тирму народів та привернути суверенність обох народів на справедливо розмежованих їх власних територіях.

Така ревізія думання повинна булаб наступити й серед поляків і серед українців, бо недавнє минуле та теперішні події перевернули всі рахунки поляків та українців догори ногами.

Недавні минуле, а саме війна на поляків проти українців 1918—1919 за їх західні землі принесла катастрофу не тільки для України, не тільки для Польщі, але також для всіх народів, що межують з Росією вздовж її західних границь. Цей катастрофою став незвичайний зріст потуги Росії, до чого в рішальний спосіб причинилися саме поляки своєю шовіністичною політикою засліплення в боротьбі за Західну Україну.

Росія лежала на обох лопатках. Російська революція ввела в Росії такий хаос та її так сильно ослабила, що Польща, Україна та інші національні держави, що повстали на руїнах царської Росії, були ще взором порядку та організованості. Зокрема українська Галичина, хоч невелика, однак виявила так багато орга-

нізованості та порядку, що при російській хаосі вона своєю військовою силою та організаційними способностями була в силі завести на східній Україні лад та укріпити її незалежність супроти ослабленої Росії. Самостійна Україна була угодним камнем для втримання нового порядку, що завертав Росію до часів перед тріста літ.

Замість той новий порядок підтримувати, Польща своїми перестарілими аспіраціями до українських земель, той новий порядок у Східній Європі завалила. Вона пішла війною проти України, хоч до того була свідомо, що її права до Західної України не дадуться узасадити ніякими засадами модерної міжнародної доктрини про право самовизначення кожного народу. Поляки стоячи на старих історичних принципах, були переконані, що польська 19-ві-соткова меншина в Галичині та 8-відсоткова меншина на Волині з Поліссям управлені рішення про долю Західної України. Ясним є, що така основа не могла стати підставою до тривалого володіння Поляків над Західною Україною, та що ціле це підприємство не дасться утримати на довгий час і збанкрутує при найближчій міжнародній конфлікті.

Поляки цього не зрозуміли та своєю невідповідальною боротьбою з українським народом на його західних пограниччях увязали всі творчі сили українського народу на велику коритість для Росії. Східна Україна, без допомоги інтелігентного елементу Західної України, не могла випорядкуватися і впала в руки большевиків. Поляки в своїй засліпленості навіть триумфували, коли в Ризькій мирі усталивали польсько-російську границю в переконанню про її вічність та про вічне погребення України. Не розуміючи вони цієї правди, що укладок Польщі та України це справи взаємно від себе залежні. Укладок України, а за нею інших держав, створених на руїнах царської Росії, дав змогу Росії відродитися, скріпитися та обернутися вістрям багнету до грудей Польщі, балтійських держав та Румунії. Польщі має завдячити Сталіну, що він нині на троні царів, а інші ідержави й сама Польща нині зійшли до ролі російських підручників.

Раз вчиненої помилки не направиш так легко, однак слід полякам та українцям витягнути з тої кошовної лекції науку та здорово дивитися на теперішність польсько-українських відносин.

Бажаючи забезпечити за собою посідання захопленої Західної України та рівночасно на довгі часи ослабити український нарід, Кремль поробив відомими советськими способами далекоїдучі перемири на нинішній польсько-українській

пограниччї, здебільша в некористь українського народу. Нова межа поміж Советським Союзом, зглядою його провінцією Україною, та поміж скомунізованою Польщею, здебільша начеркнена в користь поляків. Вона посушена далеко на схід від традиційної етнічної межі українців та поляків на Сянї. Наслідок того такий, що старий княжий та єпископський город Перемишль, прилягаючий до сучасної української території, дістався в руки поляків враз з старими історичними містами Холмом, Сяноком та цілою Лемківщиною. Це болочі втрати для українського народу, які большевики стараються утримувати на постійно своїм переселенням українського та польського населення з обох сторін цієї нової межі.

Большевики видаляють зі Західної України поляків та переселяють їх до Польщі на терени відібрані від німців. І навпаки, російсько-польське порозуміння в справі границь наказує виселення сотень тисяч українців зза Буга та Сяну на схід від усталеної черги, так званої лінії Курзона. Можуть поляки жалувати за Львовом та Галичиною так, як українці проливають сльози за Лемківщиною чи Холмищиною, як це дійсно є, однак фактом є, що це Росія поробила і далі робить такі перемири в населенню тої пограничної полоси. Так є і українцям та полякам треба з боєм серця прийняти це до відома та що ця границя між Польщею та Україною перетриває напевно советське панування над тими обома народами.

Отже так є, що в дійсності немає вже для поляків польського Львова, як теж немає вже для українців української Лемківщини та Холмищини. Львів вже немає навіть так важливої меншини поляків, що би можна було говорити про Львів з поляками, як теж немає вже більшості українців на Лемківщині, а вже майже нема українського населення за Бугом на колись українській Холмищині. Це факти.

Нині найважливішою проблемою і для поляків і для українців є, щоб повалити владу Москви і над Україною і над Польщею. Станеться це, так Польща не вийде скривдженою, бо дістає широкій доступ до Балтики, опанувавши частину східних Прус за Західні Пруси. Сталін завернув Польщу до 14-го століття, себто до часів перед Казимиром Великим та його походом на Галичину. Польща хоче чи не хоче, але поставлена перед важким завданням зісти тих 10 мільйонів німців, що посе-

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

Авторські права застерегаються: Copyright by Krushynsky Theodore, Paris, France.

16)

Що приходить зі сходу від Німеччини, то є бидло, а що приходить зі заходу, те треба ще родивитись... — оце практична мірка, чисто німецька засада, дуже зручна й зрозуміла для твердого лоба. Так вони й поступали та так виправдувалися в випадках порушення законів і лягерфюрер, і власник підприємства, і урядовець, і жандарм.

Потурання владі в цьому пеклі беззаконня було очевидне й німці були переконані, що уряд видає приписи не для того, щоб їх виконувати, а для того, щоб показати світові, який він толерантний та людяний. Але пересічний німець

не потребував „оглядатися на Європу” й йому було „напихати” на світову опінію про себе. Особливо, коли лягерфюрер, чи славний підприємств мав добрі стосунки з „Гестапо”, якого німці боялися як вогню. А „Гестапо” цій злочинній деморалізації явраз найбільш і потурало, бо Гітлер видавав тайні приписи, які нищили явні, або їх „доповнювали”.

3.

Сакраментальна справа німця й харчування чужинців, тобто того, що як кіт до сала, одне до другого лише, є якраз тією ділянкою, де гаряча ретельність німецького вико-

навця приписів і законів раптом... падала катастрофально! Тут він своєю пильністю не перевищував зміст й дух законів, а навпаки, „недовиконував”, а подекуди й на всі 100%! Тобто, тут він їх виконував виключно й завжди за власним смаком, апетитом і лакеїством.

В Німеччині було правом лягерфюрера, провідника підприємства, чи й звичайного майстра — карати чужинців голодом! Але ця несподівана засада ні до кого з чужинців не стосувалася, як до східних робітників, чи західних українців, словом, до українців у цілому. Це право полягало в тому, що лягерфюрер, чи власник фірми, де працювали східні чи західні українці, видумував якусь провокацію, щоб покарати робітників та не дати їм їсти чи цигарок. За приводом далеко не треба було ходити: один спізнився

на десять хвилин стати в ряді колонії, яка виходила на роботу (перші два роки східні робітники йшли на роботу й з роботи колоніями, під пильною охороною спеціальної ваги), часто дві-три години раніш, ніж вимагав час праці), чи хтось запаскудить кльозет, або не прибере в шубі, чи не застелить яскраві ліжка — і двацять, чи сто робітників не їдять, або не одержують цигареток. Бо й що палив би лягерфюрер, його жінка, знайома й родичі, або чим би почастивав своїх гостей — власник підприємства. Кожний німець старався щось додати до „свого нормального пайка, отже, для тих, які мали в себе „робочу скотину”, особливо в образі східних робітників, цей „додаток” наче з неба спадав та ще й ясно та був стабільний і певний. Не дивлячись на те, що цей бідний робітник мав менше, як половину того, що мав ні-

мець! Зловживання щодо цього „права” були неймовірні, а щоб усі мені відомі випадки тут навести, треба писати дуже багато. Я знав таких лягерфюрерів, які були спритніші від самого диявола, щоб видумати привід і скористати з того свого „права”.

Досить, правда, пізно, бо лише на кінці 1943 р., сам Гітлер заборонив карати робітників позбавленням їжі, але тільки тих, які працювали. Карати позбавленням цигарок заважали дуже вільно, як і почастивляти їжі тих, які на працю не являлися. Траплялося багато випадків, що хворий робітник, а особливо той, котрий хорував кілька днів чи тижнів, позбавлявся на підставі того „права” половини їжі, отже, замість видужувати, він ще більш слабнув та хоч і слабкий, мусів іти на роботу, щоб не вмерти з голоду чи виснаження. Лягерфюрер, чи власник підприємства ніко-

ли не вірив робітникові, що він хворий, а лікар-німець знавав за хорого тільки показаного випадком на праці, або непритомного, або тако-го, що мав не менше 39, або 40 ступнів гарячки.

Не дивлячись на заборону самого фюрера карати робітника голодом, ці зловживання ніколи не припинялись, бо німці находили тисячі доріг, навіть цей наказ свого „бога”, за якого вони вважали свого фюрера, обійти та нагнути на свою якористість. Щоб тут багато не оповідати, ось один з тисяч прикладів.

Приймаю до лягеру та заставляю двох молодих східних українців, що як тіні попригріювались до стін бараку та гриють змарноване тіло на сонці.

— Що це за люди? — питаю лягерфюрера.

— А це хорі, не знаю, що їм є, але один вже з тиждень не хоче йти на працю, а дру-

гий від учора не працює... Обидва ледачі й бунтарі... — пояснює він мені, хоч по ехидних очах бачу, що це крутих тов.

Питаю обох хлопців. Один важко підірвався, сохне на очах, а другий хорим себе не почуває, але не пішов сьогодні на роботу тому, що вчора йому не дали їсти. Першому дають на кухні раз на день тарілку ріденької зупи, а другому взагалі нічого не дають їсти.

— Чому ви першого не пішлете до лікаря, а другому не даєте їсти? — знов питаю лягерфюрера.

(Дальше буде).

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЗЕРЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧІТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ

В кожній українській хаті повинні знаходитися часописи „Свобода”.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО — ДУХ УКРАЇНИ

Реферат виголошений п. Миколю Шустакевичем на програмі Української Радіо Години в Дітроїті, 17. березня 1946

Тарас Шевченко, як національний поет українського народу, займає в українській літературі одне з найбільш видатних місць. Новітні народи мають таких своїх великих, геніальних поетів як москалі Пушкіна, поляки — Міцкевича, німці — Гете, англійці — Шекспіра, італійці — Данте, однак ні один з цих та інших великих світових поетів не займає серед свого народу такого видатного, національно-првідного місця, яке займає Тарас Шевченко серед українського народу.

Бо Шевченко є не тільки найбільш геніальним українським поетом. Він є рівночасно духовним відкривачем і творцем нової української нації, подібно як Джордж Вашингтон уважається батьком і творцем американської нації. Шевченко є теж великим еманципатором і освободителем українських закріпощених мас як Абрагам Лінколн став освободителем невольничої чорної раси Америки.

Одна є тільки різниця, а саме, що Шевченко боровся за найвищий ідеал, покликання до національної свідомості і за визволення українського народу від чужого панування не на чолі збройних армій, але своїм могучим, вогненним поетичним словом і пером.

І своїм поетичним словом і пером довершив для українців те, що Вашингтон і Лінколн довершили для амери-

канського народу збройними арміями. Шевченко поклав український нарід до нового національного життя, натхнув його духом свідомості й віри в самого себе та зродив в українським народі бажання стати вільним і господарем на своїй власній землі, збудив у його ідею створити незалежну, соборну і суверенну українську державу.

Ставши освободителем з кріпацької неволі, Шевченко ціле своє життя боровся за це, щоб визволити український нарід з московської кріпацької неволі.

І визволення українського народу з кріпацтва прийшло завдяки Шевченкові, хоч не за його коротко триваючого життя, але невдовзі після його смерті.

Шевченко передбачував визволення українського народу з кріпацтва і вже заздалегідь намітив для нього далшу національну програму для державного визволення, як універсального пункту, до якого веде шлях через важку й криваву боротьбу аж до остаточної перемоги. Перед своєю смертю Шевченко лишив українському народові свою останню волю, свій заповіт — тестамент, подібно, як лишеа добрий і добутий батько-господар своїй родині.

Як умру — написав Шевченко — поховайте мене на моїй милій Україні, на якій я так мало прожив і за якою я так гірко прожував цілі роки на чужині і в московській неволі на заслання, і в такому місці, з яко-

го я міг би відіти степи і лани широкого поля та чути, як реве Дніпро... Однак це ще не все... Я хочу чути, як цей Дніпро понесе з України кров ворожу, яка поневолювала її сотні років, бо моєю найвищою волею, моїм заповітом для вас є, щоб ви повстали, перш ніж кайдани неволі і вражою, злою кровю окропили свою волю... І коли в сім вольнім, новім ви споминете мене тихим словом... то тільки аж тоді я стану спокійним за вас і буду міг покинути все, Україну і свої лани, Дніпро і кручі та поплинути до Бога молитися за вашу далшу долю. А до того часу, доки це все не здійсниться "я не знаю Бога", я не можу, не маю права стати перед обличчя Бога й занести до його молливу подяки та відіти у вічний спокій, бо моя місія не скінчена, мій "Заповіт" ще не є здійснений.

Так говорив Шевченко до свого українського народу, як ні один з інших поетів не говорив до свого народу. Чи моглоб було колесо української новітньої історії повернутися туди, куди повернулося в часі зриву 1917-18 років, якби український нарід не мав був за свого духовного провідника Тараса Шевченка? Чи могли би були повстати Січові Стрільці та національна армія Української Народної Республіки і пролити свою кров та зложити свої голови за волю й державну незалежність України, колиб їх не вів був до бою могутній дух Шевченка?

Море крові українського народу пролилося тоді в першій світовій і знов тепер у другій світовій війні, мільони українського народу загинули на вигнанні, в московсько-більшевицькій неволі виморені голодом, на Соловках Сибірі, по польських тюрмах і майданках, в румунських і мадярських каторгах а остаточно в німецьких нацистських таборах смерті й на примусових невольничих роботах в боротьбі за волю України, веденої духом Шевченка.

Процес визволення і створення незалежної української держави не скінчився. Він триває далше і Шевченко далше діє, як духовний провідник українського народу, як він заповів у своїй "Заповіді". Він далше просвічує нам шлях ясною зорею і своїм могучим словом в яких він розкрив історію українського на-

УВАГА! ЧЕСТЕР, ФІЛАДЕЛФІЯ, ВІЛМІНГТОН І ОКОЛИЦІ! ЗАХОДОМ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ ТА ВІДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК

ТАРАС ШЕВЧЕНКА
— й —
ОЛГІ БАСАРАБОВОЇ
В ГАЛІ НАРОДНОГО ДОМУ, при 4-тій і ВОРД УЛІЦЯХ, ЧЕСТЕР, ПА.
В НЕДІЛЮ, 31. БЕРЕЗНЯ (MARCH 31, 1946)
ПРОГРАМА: В годині 6:30 ПАНАХИДА в Українській Православній Церкві. В годині 7:30 СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ. В програму будуть входити спів Хору ім. Лесюка під управлінням Всес. о. Григорія Павловського, декляції та промови в обидвох мовах. Реферат по англійськи виголошить Володимир Волошинський, по українськи Марія Лаврів. Сантону промову виголошить місцевий парох Всес. о. Омельян Мичин.
Сердечно запрошуємо місцеве і околишнє громадянство до активної участі.

ДИРЕКТОР — бувший посадики міста Нью Йорку, Флоренс Г. Ла Гарді, іменований директором до ведення діяльності Адміністрації Радіо й Телебачення Об'єднаних Держав на час світового голоду. Він приходить на місце дотеперішнього Генерального Директора УНРА, Герберта Г. Лімена, який зрештешував і дарував свою повну платню для УНРА. Платня виносить \$15,000 на рік.

го я міг би відіти степи і лани широкого поля та чути, як реве Дніпро... Однак це ще не все... Я хочу чути, як цей Дніпро понесе з України кров ворожу, яка поневолювала її сотні років, бо моєю найвищою волею, моїм заповітом для вас є, щоб ви повстали, перш ніж кайдани неволі і вражою, злою кровю окропили свою волю... І коли в сім вольнім, новім ви споминете мене тихим словом... то тільки аж тоді я стану спокійним за вас і буду міг покинути все, Україну і свої лани, Дніпро і кручі та поплинути до Бога молитися за вашу далшу долю. А до того часу, доки це все не здійсниться "я не знаю Бога", я не можу, не маю права стати перед обличчя Бога й занести до його молливу подяки та відіти у вічний спокій, бо моя місія не скінчена, мій "Заповіт" ще не є здійснений.

Так говорив Шевченко до свого українського народу, як ні один з інших поетів не говорив до свого народу. Чи моглоб було колесо української новітньої історії повернутися туди, куди повернулося в часі зриву 1917-18 років, якби український нарід не мав був за свого духовного провідника Тараса Шевченка? Чи могли би були повстати Січові Стрільці та національна армія Української Народної Республіки і пролити свою кров та зложити свої голови за волю й державну незалежність України, колиб їх не вів був до бою могутній дух Шевченка?

Море крові українського народу пролилося тоді в першій світовій і знов тепер у другій світовій війні, мільони українського народу загинули на вигнанні, в московсько-більшевицькій неволі виморені голодом, на Соловках Сибірі, по польських тюрмах і майданках, в румунських і мадярських каторгах а остаточно в німецьких нацистських таборах смерті й на примусових невольничих роботах в боротьбі за волю України, веденої духом Шевченка.

Процес визволення і створення незалежної української держави не скінчився. Він триває далше і Шевченко далше діє, як духовний провідник українського народу, як він заповів у своїй "Заповіді". Він далше просвічує нам шлях ясною зорею і своїм могучим словом в яких він розкрив історію українського на-

Він далше просвічує нам шлях ясною зорею і своїм могучим словом в яких він розкрив історію українського на-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

СКРЕНТОН, ПА.

На допомогу скитальцям.

Парохіяни української православної церкви св. Арх. Михаїла в Скрентон, Па., зложили пожертви на суму \$150 на допомогу нашим братам-українцям на вигнання з українських земель, що переживають в тяжких недостатках, порозкидані жалюивою війною в краях західної Європи. Цєю збіркою займає о. парох, ходячи зі свяченою водою по хатах парохіян; не всі громадяни зложили свої пожертви дотепер, отже далше складом, це наш святий обов'язок.

Згадану суму громада перестала до З. У. А. Допомогового Комітету в Філадельфії, Па.,

роду та занедажував причини нещастя і помилок в боротьбі за визволення. Ця ясна зоря, це є глибоке, містичне значіння його пророчих дум...

Гомоніла Україна... довго кров степами текла тай висохла... Діди лежать а над ними могили синіють... А вники? Ім байдуже, жито панам сіють! Так сіють, як панщинні раби в большевицьких колхозах, запряжені в панщинні шліці ще тугіші, як царські.

А хто скаже до Гонти могила, Залізник де спочиває... Кат панує, а їх не згадають...

Та однак прийде час, що кругом святого Чигириня сторожа стане з того світу, не дасть святого розпинати... А ви Україну хойайте, не матері, не дайте в руках у ката пропадати... А ми пошлем думу аж до Бога його розпинати, чи довго ще на сім світі катам панувати?

І прийде час, що церква-домовина рванеться, розвалиться угода, яка стала грібом України, зістане окуплена і змита кровю українського народу угода з Москвою, яку в церкві записав гетьман Хмельницький, віддаючи Україну під московський протекторат (Переяславська Угода 1654 р. — поема "Суботин")... а спід неї встане Україна.

Ось так споза могили промовляє віщій дух Шевченка до українського народу, остерігає, критикує, заохочує, крипить і подає надію.

Дарма, що нині нові, червоні Нерони з Кремлю, лютіші й хитріші за колишніх царів, уложили план на знищення українського народу, дарма, що вони могуче слово поетичне Шевченка переробили й пофальшували, щоб слово правди, щоб дух Шевченка не дійшов до народних мас України, дарма, що самого Шевченка вони вмістили між роїських поетів Советського Союзу, щоб навіть слід затерти по Шевченкові як національному провідникові українського народу.

Бо дійсний дух Шевченка, правдивий його дух живе і діє га веде український нарід до волі заповідаючи, що —

"Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!"

а зложили нижче подані громадяни:

По \$10: о. Іван Сеньчук, Цер. Сестрицтво Преч. Діви; Жіночий Політичний Клуб \$6.08; по \$5: І. К. Мавяк, К. Магас, Н. Ставницький, В. Бучкович, М. і Т. Піщ, Е. Платурська, Г. Бучкович, Г. Мрико; по \$4: О. Воробжик, С. Небенний; по \$3: В. Козій, П. Васильків, Г. Малир, Т. Сисак, Г. Пішак, М. Лос; по \$2: Т. Лос, М. Умриш, Е. Коспер, Я. Радзюцький, П. Кіпак, І. Лаврівський стар., І. Чисак, І. Лос, І. Волошин стар., А. Мухрий, М. Гарбовський, Ю. Обаль; Ю. Савка \$1.50; по \$1: І. Полак, Л. Партика, І. Бучма, К. Васильків, В. Рущак, М. Іванців, І. Каліна, Ю. Федюк, І. Пішак, К. Ставницький, М. Ска, С. Ісмаїльський, Ф. Лісевич, П. Тарасівський, І. Вишні, В. Маркович, Г. Макусь, М. Дзедзюх, В. Старух, В. Гулдана, Н. Панкевич, Г. Лісевич. Укр. прав. церква св. Арх. Михаїла доложила до суми \$10.42. — Разом \$150.00.

о. І. Сеньчук.

АЛИКВИПА, ПА.

Коляда на допомогу українським воєнним жертвам.

Українське Сестрицтво при церкві св. Петра й Павла знялося колядою по домах місцевих українців, на допомогу нашим братам і сестрам, котрі були вивезені нацистськими ворогами з рідних земель на чужину. З цієї нагоди зложили отсі жертви:

По \$5: Ю. Лісевичка, О. Рев'я, В. Манастирський, І. Манастирський; по \$3: Ф. Бур, по \$2: С. Русинко, Д. Дреша, Український Клуб, А. Кармазин; по \$1: М. Радзюцька, П. Незабайоний, А. Корнєвський, Ф. Кіпак, О. Ковалів, М. Лусій, М. Юрєвич, Е. Козловський, М. Зарєник, М. Баш, В. Федчук, Г. Лаврик, М. Баран, М. Семечук, М. Ставник, П. Гуджак, В. Русинко, І. Антоїк, П. Стухалів, П. Добож, П. Баранюк, П. Радзів, І. Білас, В. Кіпак, О. Кобаль, П. Лісевичкий, Е. Сирко, В. Витяш, Ю. Манастирський; по \$0.10 дає 3 особи. Разом \$61.50.

Гроші вилано до Українського Комітету в Філадельфії. Усім жертводавцям щира подяка.

Марія Радвонська.

С. МУСІЧУК

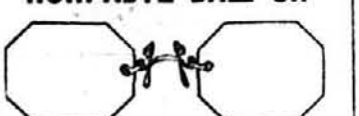
НА ПРИВІТ СІНА ЖОВНІРА

Витаємо тебе, сину,
Весні цвітк, розмайрину,
Ти наш сину одинокий.
Витаємо не словами,
Але радості слезами.
Після перузу з світів широким,
Зда нові гризні і глибокі,
З далекої чужини,
Із війни.

Не дивуйся, любий сину,
Що вже зморшки і синиці
Вкрили нас.
Не з болю, що серце мало,
Як там люта війна грала,
Не з любови, що палала
До тебе у нас.
За те тепер ми пізнали,
Як цінний ти скарб-перлина,
Сину наш.

Довго ми на тебе ждали,
Хвили роками ставали,
Бо ми твою долю знали,
Небеску відчували,
Бога за тебе благали,
І з тобою Бог все був,
Ти верну.

ПОПРАВТЕ ВАШ ЗІР

Оглядини очей і виготовлення окулярів. Дві обслуги за одну номіркувану ціну. Онний спеціаліст в місці весь день до 7 год. ввечір, крім п'ятниці. У неділі відтворено до 2 год. сподудня. Leo Spingarn, Optical Specialist, Successor to J. H. Messinger, 130 First Avenue, near East 7th St., New York City. Tel. AL 4-4015. Звертається спеціальну увагу всіх читачів "Свободи" і всіх членів Українського Народного Союзу, а також усіх членів українських Братств, Товариств, Односілчан і Юній.

Вечера в честь Ветеранів вчасі Конвенції.

(Докінчення оз стор. 1-шої)

Голови Миколи Мурашка, заступників голови Григорія Германа і Марії Малевич, секретаря Дмитра Галичина і касієра Романа Слободяна. Після них перетрутировано звіти Контрольної Комісії і поодиноких Радних і повстанням з місць висловлено цілому Уряду повне довіря.

З нагоди звіту редактора "Свободи" д-ра Мишуги розпочав о. д-р В. Клодницький і дел. П. Бартків кидати закиди на такий лад, як їх веде орган большевицький в українській мові, і тому така критика викликала велике обурення серед делегатів. Після кількох річевих інших запитів і вяснень редактора д-ра Мишуги, звіт його прийнято загальним одобренням.

Після дискусії над звітами явилися на селі Головні Урядники Української Народної Помочи, а це: заступник Василя Шабатура і секретар Михайло Дуткевич, та склали Конвенції сердешний привіт, який делегати прийняли з висловами радості.

Член пресової Комісії Степан Шумейко повідомив делегатів, що про Конвенцію помістили згадки 47 газет, між ними є гарячий привіт в Народнім Слові, органи Української Народної Помочи.

Ввечір у середі відбувся обід в честь Американських Ветеранів Першої і Другої Світової Війни з Америки і з Канади і ветеранів Української Визвольної Війни. Принято далеко йдучі постанови в напрямі одної спільної української ветеранської організації на цілу Північну Америку.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Чергова допомога для скитальців та інші цілі.

Щоправда, наш Рачестер не спить. По всіх товариства і братства є вибрані люди, які при всяких нагодах збирають жертви, тобто гроші й одіж для наших скитальців в Європі. Окремо від 6 Союзу Українок влаштував 27. січня 1946 бал і з нього призначив та вилас на допомогу \$100.

Крім цього цей відділ С.У.А. перевів збірку на ранених інвалідів нашої громади, котрі повернулися недавно з війни. Жертвували: А. Пастушні \$5.50, А. Бірю \$4.

К. Лесько \$3; по \$2: А. Микитенська, Мостова, К. Андрусів, В. Сталік, Лашевіч \$1.50; по \$1: Андрусів, Башук, Плекан, Хмляк, К. Шурпот, А. Коск, Башта, Плекан, Д. Бандура, Василішні, Солима. Крім того 15 осіб зложили по 50 ц. Дрібними збірками \$1.50. Разом \$17.50.

Ухвалено з каси для Сестер Василянок \$10. Від Союзу Українок щиро дякує всім жертводавцям.

А. Пастушні, секр.

IVAN FRANKO'S "MOSES"

Trans. by Waldimir Semenyuk
With a biographical sketch of
Ivan Franko
by Stephen Shumeyko
Price 50 cents

НЮАРК, Н. ДЖ.!

КАМПАНИЯ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ.

Громадяни! Поміч скитальцям це перший обов'язок нас усіх. Поможіть своїми жертвами якнайскорше, щоб врятувати життя тисячам наших братів і сестер та їхніх дітей. Кожен свійми американським українцем обов'язково повинен бути членом допомогової акції. Тільки п'ять доларів на один рік!

Коли до Вашої хати загорять колекторки, не випускайте їх з порожніми руками. Комітет місцевий постановив зібрати в місяці квітні 500 членів. В цій справі просимо делегатів і делегатов всіх товариств, братств і сестриств, щоб без проволони прийшли на

засідання

В ПОНЕДІЛОК, 1. КВІТНЯ 1946 Р. ДО УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ, 180 WILLIAM ST., NEWARK, N. J., в годині 8. ввечір.

В. Хома, В. Салабун, А. Соколовська.

УЖЕ МОЖЕМО ДАТИ НАШІЙ МОЛОДІ й американському народові КНИЖКУ

про генія України — ТАРАСА ШЕВЧЕНКА — написану англійською мовою, в якій є і переклади найкращих його творів спід пера професора Колумбійського Університету, — КЛАРЕНСА А. МАНИНГА, відомого знавця української літератури та історії.

Такою книжкою є:

Taras Shevchenko

the Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

Clarence A. Manning

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Книжка та повинна зявитись негайно в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо вводи треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посылкою \$2.50.

(З Канади треба платити тільки американською валютою)
Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦІ!

Українсько-Американськз Централь в Нью Йорку, Инк. широ запрошує всіх своїх членів-уділовців, всі українські національні організації, як світські, так і церковні, всіх укр. бизнесменів та укр. громадянство з Нью Йорку й околиць на

ДУЖЕ ВАЖНІ ЗБОРИ

що відбудуться
В НЕДІЛЮ, дня 31-го БЕРЕЗНЯ (SUNDAY, MARCH 31, 1946)

В ШКОЛІ АВДІТОРІ СВ. ЮРІЯ ПРИ 217-219 ІСТ 6-та ВУЛ.
New York City

ТОЧНО В ГОДИНІ 2-ГІЯ ПОПОЛУДНІ

ЗА УРЯД: Д. Попів, предс.; М. Малетич, фін. секр.; А. Пасічник, скарбник; І. Скюдзінська, рек. секр.

